

ÚŘEDNÍ LIST

Československé republiky

Částka 112.

V Praze dne 10. září 1954.

Cena 60 haléřů.

OBSAH:

(194. a 195.) 194. Vyhláška Ústřední rady odborů a státního úřadu důchodového zabezpečení o národním pojištění studentů.

195. Vyhláška Ústřední rady odborů a státního úřadu důchodového zabezpečení o národním pojištění

účastníků organizované tělesné výchovy a sportu a členů Horské služby.

Úřední sdělení: Směrnice k vyhlášce o národním pojištění studentů.

194.

VYHLÁŠKA

Ústřední rady odborů a státního úřadu důchodového zabezpečení

ze dne 3. září 1954

o národním pojištění studentů.

Ústřední rada odborů a státní úřad důchodového zabezpečení stanoví v dohodě s ministerstvem zdravotnictví podle § 3 odst. 5 zákona č. 99/1948 Sb., o národním pojištění, ve znění zákona č. 269/1949 Sb. (dále jen „zákon“):

§ 1.

(1) Pro účely národního pojištění se posuzují jako zaměstnanci v pracovním poměru a jsou povinně pojištěni s odchylkami dále uvedenými

- a) studenti vysokých škol včetně vyšších pedagogických škol,
- b) žáci odborných škol, pedagogických škol a výběrových postupných ročníků všeobecně vzdělávacích škol, kteří byli alespoň po dobu 6 měsíců bezprostředně před přijetím do školy pojištěni jako zaměstnanci, učňové, žáci učilišť státních pracovních záloh nebo jako členové jednotných zemědělských družstev,
- c) českoslovenští občané vyslaní ministerstvem školství do ciziny ke studiu na vysokých nebo odborných školách,
- d) účastníci inženýrských kursů,
- e) účastníci státních kursů pro přípravu pracujících na vysoké školy,

(dále jen „studenti“).

(2) Studenti jsou pojištěni podle této vyhlášky i po absolvování školy, a to do doby, která je v jednotlivých

oborech stanovena pro vykonání závěrečné zkoušky nebo pro vypracování diplomové práce, nejdéle však do jednoho roku po absolvování školy.

(3) Ustanovení této vyhlášky se nevztahují na účastníky mimořádných způsobů studia (večerního, dálkového, externího a pod.).

§ 2.

(1) Nemocenské (§ 36 zákona), podpora při ústavním ošetřování (§§ 45 a 46 zákona) a peněžitá pomoc v mateřství (§ 44 odst. 2 zákona) náleží jen těm studentům, kterým je přiznáno stipendium z důvodů sociální potřeby. Tyto dávky se poskytují teprve ode dne, kdy výplata stipendia byla zastavena pro nemoc nebo mateřství, a jen do výše stipendia (se všemi přídávky, příplatky a zvýšeními). Podpůrčí doba se počítá vždy již od vzniku pracovní neschopnosti.

(2) Studentům pojištěným podle § 1 této vyhlášky náleží na jejich nezaopatřené děti rodinné přídávky podle předpisů o rodinných přídávkách; doba pojištění podle této vyhlášky je dobou rozhodnou pro nárok na rodinné přídávky.

§ 3.

(1) Za pracovní úraz (§ 77 zákona) se považuje jen úraz, který student utrpěl v době, kdy byl vydán zvýšenému nebezpečí při některé činnosti vykonávané v rámci učebních plánů a osnov, zejména

- a) při práci ve školních dílnách a laboratořích nebo při předepsaném praktiku,
- b) při pokusech prováděných při vyučování;
- c) v laboratorní a praktické činnosti při výkonu zkoušek a při diplomových pracích,
- d) při výkonu praxe v závodech a podnicích, a to i v době hlavních prázdnin,
- e) při exkursích do závodů a podniků,
- f) při povinné tělesné a předvojenské výchově.

(2) Odškodnění za pracovní úraz (odstavec 1) náleží jen tehdy, byla-li úrazem způsobena ztráta alespoň 20% výdělečné schopnosti.

§ 4.

Studentům vyslaným ministerstvem školství do ciziny ke studiu na vysokých nebo odborných školách se neposkytují za dobu, po kterou se zdržují v cizině, dávky, které by jim z tohoto pojištění náležely: dávky rodinným příslušníkům, kteří se zdržují na území Československé republiky, a rodinné přídatky na děti bydlící na území Československé republiky se však poskytují i po dobu, po kterou se student zdržuje v cizině.

§ 5.

Pojištění podle této vyhlášky nevylučuje poskytnutí podpory při ústavním ošetřování, která by jinak studentu náležela podle § 45 odst. 1 nebo podle § 46 odst. 1 zákona jako rodinnému příslušníku.

§ 6.

Žákům odborných škol, pedagogických škol a výbĚrových postupných ročníků všeobecně vzdělávacích škol, kteří nejsou pojištěni podle § 1 a kteří utrpěli úraz za podmínek uvedených v § 3 odst. 1, náleží dávky podle druhého oddílu nařízení č. 45/1950 Sb., o národním pojištění brigádníků. Nemocenské se poskytuje jen těm žákům, kterým je přiznáno stipendium z důvodu sociální potřeby, a to teprve ode dne, kdy výplata stipendia byla pro pracovní úraz zastavena, a jen do výše stipendia (se všemi přídatky, příplatky a zvýšení). Odškodnění za pracovní úraz se poskytuje jen tehdy, byla-li úrazem způsobena ztráta alespoň 20% výdělečné schopnosti.

§ 7.

Vyměřovací základ pro dávky se stanoví, jde-li o studenty nebo o žáky uvedené v § 6

- ve věku do 18 let, částkou 400 Kčs měsíčně,
- ve věku do 23 let, částkou 800 Kčs měsíčně,
- ve věku nad 23 let, částkou 1000 Kčs měsíčně.

§ 8.

Pojistné činí 10 Kčs za každého pojištěného studenta a za kalendářní měsíc; za žáky uvedené v § 6 se pojistné neplatí.

§ 9.

(1) Pojištění podle této vyhlášky provádějí orgány příslušné provádět pojištění zaměstnanců školy, na niž se studenti vzdělávají.

(2) Povinnosti zaměstnavatele a administrativní práce vykonávají orgány, které je obstarávají pro zaměstnance školy.

(3) Pro studenty vyslané ke studiu do ciziny provádějí úkoly uvedené v odstavci 1 orgány příslušné provádět pojištění zaměstnanců ministerstva školství; úkoly uvedené v odstavci 2 provádí ministerstvo školství.

§ 10.

Zrušují se dosavadní předpisy o národním pojištění studentů a žáků, na něž se vztahuje tato vyhláška. *)

§ 11.

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. září 1954.

Za Ústřední radu odborů:	Předseda státní komise
První sekretář:	důchodového zabezpečení:
Tesla v. r.	Erban v. r.

*) Zrušují se zejména výnosy býv. ministerstva práce a sociální péče ze dne 14. listopadu 1949, zn. Va-1104/33-9-11/49, o zajištění dávek nemocenského pojištění účastníkům a absolventům státních kursů pro přípravu pracujících na vysoké školy, ze dne 8. ledna 1951, zn. V/1-2587-2/1-51, o zajištění některých dávek národního nemocenského pojištění studentům vysokých škol, a ze dne 4. května 1951, zn. V/1-2587-17/4-51, o zajištění některých dávek národního nemocenského pojištění studentům-stipendistům v SSSR a jejich rodinným příslušníkům, výnos býv. ministerstva vysokých škol ze dne 6. července 1953, č. j. 66.071/53-D/III/6, o poskytování stipendií účastníkům dvouletých inženýrských kursů při vysokých školách, a oběžník ministerstva školství ze dne 10. srpna 1953 Sb. ob. pro KNV poř. č. 380, pokud upravuje národní pojištění.

195.

VYHLÁŠKA

Ústřední rady odborů

a státního úřadu důchodového zabezpečení

ze dne 3. září 1954

o národním pojištění účastníků organisované tělesné výchovy a sportu a členů Horské služby.

Ústřední rada odborů a státní úřad důchodového zabezpečení stanoví v dohodě s ministerstvem zdravotnictví a Státním výborem pro tělesnou výchovu a sport podle § 3 odst. 5 zákona č. 99/1948 Sb., o národním pojištění, ve znění zákona č. 269/1949 Sb. (dále jen „zákon“):

§ 1.

Pro účely národního pojištění se posuzuje jako zaměstnání v pracovním poměru organisovaná tělovýchovná a sportovní činnost

- a) členů dobrovolných sportovních organisací Revolučního odborového hnutí, Dobrovolné sportovní organisace Sokol a Dobrovolné sportovní organisace Pracovní zálohy,
- b) členů obdobných organizačních útvarů příslušníků ozbrojených sil, pokud nejsou zabezpečeni podle předpisů o vojenské nemocenské péči nebo o národním pojištění nemocenském a o důchodovém zaopatření příslušníků ozbrojených sil,*)

pokud tato činnost je vykonávána v době a na místě stanovených plánem a podle pravidel a v rámci pokynů příslušného sportovního vedoucího nebo tělovýchovné složky, která poskytuje příležitost k tělovýchovným nebo sportovním výkonům.

§ 2.

(1) Účastníci organisované tělesné výchovy a sportu uvedení v § 1 (dále jen „účastníci tělovýchovy“) jsou pojištěni podle předpisů o národním pojištění, avšak jen v tomto rozsahu:

1. Utrpí-li účastník tělovýchovy při tělovýchově nebo sportovní činnosti vykonávané za předpokladů uvedených v § 1 úraz, má nárok na

- a) bezplatné mimoústavní a ústavní ošetřování,
- b) pomoc při zmrzačení, zohyždění a tělesných vadách,
- c) dávky úrazového odškodnění (§ 77 a násl. zákona), nastalo-li v důsledku úrazu snížení výdělečné schopnosti aspoň o 20%.

*) Zákon č. 236/1948 Sb., o vojenské nemocenské péči. Zákon č. 89/1952 Sb., o důchodovém zaopatření příslušníků ozbrojených sil.

2. Zemře-li účastník tělovýchovy v důsledku úrazu utrpěného při tělovýchovné nebo sportovní činnosti vykonávané za předpokladů uvedených v § 1, náleží jeho pozůstalým úrazové odškodnění (§ 87 zákona) a těm z nich, kteří vypravili pohřeb, též pohřebné (§ 49 odst. 1 zákona).

3. Úraz, utrpěný na cestě k místu provádění tělovýchovné nebo sportovní činnosti nebo zpět, se pokládá za úraz utrpěný při této činnosti.

4. Dávky úrazového odškodnění se vyměřují ze základu 4.800 Kčs ročně, pokud účastník tělovýchovy nemá z jiného důvodu vyměřovací základ vyšší.

(2) Účastníkům tělovýchovy, po případě pozůstalým po nich, kterým při úrazu utrpěném za předpokladů uvedených v § 1 náleží další nebo výhodnější dávky podle předpisů o národním pojištění nebo podle předpisů o péči o vojenské a válečné poškozenec**), poskytnou se tyto dávky podle uvedených předpisů.

§ 3.

Státní úřad důchodového zabezpečení může výjimečně v případě hodném zvláštního zřetele dávky úrazového odškodnění přiměřeně zvýšit.

§ 4.

Pojistné platí členové tělovýchovných a sportovních organisací ve výši 1 Kčs ročně. Pojistné vybírají a odvádějí státnímu úřadu důchodového zabezpečení vrcholné orgány těchto organisací.

§ 5.

Osoba, uplatňující nárok podle této vyhlášky, oznámí úraz bez průtahů své základní členské tělovýchovné (sportovní) organisaci. Tato organisace ohlásí úraz po provedeném šetření nejpozději do 8 dnů odboru sociálního zabezpečení rady okresního národního výboru s výstižným vyličením okolností případu a je povinna i dále spolupůsobit při zjišťování skutečností rozhodných pro posouzení nároku.

§ 6.

Ustanovení této vyhlášky lze použít přiměřeně i na úrazy účastníků tělovýchovy, k nimž došlo v době od 1. ledna 1953 do dne počátku účinnosti této vyhlášky,

**) Vládní nařízení č. 51/1952 Sb., o poskytování preventivní a léčebné péče vojenským a válečným poškozenecům a obětem války a fašistické perzekuce. Zákon č. 164/1946 Sb., o péči o vojenské a válečné poškozenec a oběti války a fašistické perzekuce.

pokud nároky na odškodnění byly ohlášeny způsobem dříve obvyklým u úrazového odboru Československé obce sokolské nebo u některého výboru pro tělesnou výchovu a sport.

§ 7.

V témže rozsahu jako účastníci tělovýchovy jsou pro případ úrazu pojištěni též členové Horské služby, jestliže utrpí úraz v souvislosti s výkonem záchranných akcí v horském terénu nebo při organisovaném

praktickém výcviku sportovců nebo výcviku vlastním. Ustanovení této vyhlášky s výjimkou § 4 platí obdobně.

§ 8.

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. září 1954.

Za Ústřední radu odborů:

První sekretář:

Tesla v. r.

Předseda státní komise

důchodového zabezpečení:

Erban v. r.

ÚŘEDNÍ SDĚLENÍ

Z ministerstva školství.

Směrnice

k vyhlášce o národním pojištění studentů.

K provedení vyhlášky Ústřední rady odborů a státního úřadu důchodového zabezpečení č. 194/1954 Ů. 1., o národním pojištění studentů (dále jen „vyhláška“), vydává Ústřední rada odborů, státní úřad důchodového zabezpečení a ministerstvo školství v dohodě se zúčastněnými ústředními úřady tyto směrnice:

I. Okruh pojištěných osob.

(K § 1 vyhlášky.)

- (1) V celém rozsahu podle vyhlášky jsou pojištěni
 - a) všichni studenti vysokých škol včetně vyšších pedagogických škol;
 - b) ze žáků škol odborných, pedagogických a ze žáků 9. až 11. postupného ročníku jedenáctiletých středních škol jen ti, kteří byli alespoň po dobu 6 měsíců bezprostředně před přijetím do školy pojištěni podle předpisů o národním pojištění jako zaměstnanci, učňové, žáci učilišť státních pracovních záloží nebo jako členové jednotných zemědělských družstev; vojenská služba a doba pracovní neschopnosti se nepovažuje za přerušení předchozího pojištění;
 - c) českoslovenští občané vyslaní ministerstvem školství do ciziny ke studiu na vysokých nebo odborných školách;
 - d) z účastníků mimořádných způsobů studia výjimečně jen účastníci inženýrských kursů pořádaných na vysokých školách;
 - e) účastníci státních kursů pro přípravu pracujících na vysoké školy; stejně jsou pojištěni žáci trenérské školy při Institutu tělesné výchovy a sportu v Praze a žáci Tyršova ústavu pro tělesnou výchovu a sport v Nymburce (usnesení vlády ze dne 20. července 1954).

(2) Studenti a žáci uvedení v odstavci 1 jsou pojištěni bez ohledu na to, zda se jim poskytuje stipendium z důvodu sociální potřeby či nikoliv.

(3) Podmínku alespoň šestiměsíčního pojištění bezprostředně před přijetím do školy lze považovat za splněnou u žáků II. a vyšších postupných ročníků odborných a pedagogických škol a u žáků 10. a 11. postupného ročníku jedenáctiletých středních škol, kteří dosud byli pojištěni podle směrnic ministerstva školství poř. č. 380/1953 Sb. ob. pro KNV nebo podle směrnic ministerstva zemědělství č. j. 20.934/54-HSZS-fin. odd. z 30. ledna 1954.

(4) Na žáky odborných a pedagogických škol a na žáky 9. až 11. postupného ročníku jedenáctiletých střed-

ních škol, kteří nesplňují podmínku alespoň šestiměsíčního předchozího pojištění, se vztahují jen ustanovení vyhlášky o odškodnění za pracovní úrazy utrpěné v době, kdy žák byl vydán zvýšenému nebezpečí při některé činnosti vykonávané v rámci učebních plánů a osnov (§ 6 vyhlášky).

(5) Po absolvování školy jsou studenti a žáci pojištěni podle vyhlášky až do doby, kdy vykonají závěrečnou zkoušku nebo obhájí diplomovou práci, ne však déle než do doby, která je k tomu v jednotlivých oborech stanovena. Pojištění nemůže však nikdy trvat déle než jeden rok po absolvování školy.

(6) Za stejných podmínek jako českoslovenští občané jsou pojištěni i cizinci studující na školách uvedených v odstavci 1.

(7) Pojištění podle vyhlášky se nevztahuje na studenty, žáky, posluchače, po př. účastníky

vojenských škol,

stranických škol,

odborářských škol,

mimořádných způsobů studia (večerního, dálkového, externího a pod.) s výjimkou inženýrských kursů, různých kursů (s výjimkou státních kursů pro přípravu pracujících na vysoké školy),

jiných druhů školení, do něhož závody vysílají své zaměstnance.

(8) O sporných případech pojistné povinnosti podle vyhlášky rozhoduje ústřední výbor příslušného odborového svazu.

II. Rozsah poskytovaných dávek.

(K § 2 vyhlášky.)

(1) Studenti a žáci uvedení v § 1 vyhlášky jsou pojištěni nemocensky i důchodově.

(2) Věcné dávky nemocenského pojištění (mimoústavní a ústavní ošetřování v nemoci a v mateřství včetně léků, péče o chrup, terapeutické a orthopedické pomůcky, pomoc při zmrazení, zohyždění a při tělesných vadách) jakož i cestovní výlohy při preventivní a léčebné péči poskytuje státní zdravotní správa studentům a pojištěným žákům v rozsahu platném pro zaměstnance ve svých zdravotnických zařízeních. Pokud budou požadovány poukázky k lékaři, vydá je studentům a pojištěným žákům děkanát fakulty nebo ředitel školy; tiskopisy poukázek si opatří školy v nejbližším okresním ústavu národního zdraví.

(3) Opakující se peněžité dávky nemocenského pojištění (nemocenské, podpora při ústavním ošetřování a peněžité pomoci v mateřství) se poskytují jako náhrada za ztrátu hmotného zabezpečení vzniklou v důsledku nemoci nebo úrazu, po př. mateřství. Náleží

proto jen studentům a pojištěným žákům, kterým se poskytuje stipendium z důvodu sociální potřeby, a to teprve ode dne zastavení výplaty stipendia. Na školách, na nichž se místo stipendia poskytuje žákům bezplatné ubytování, strava a ostatní hmotné zabezpečení (odborné školy pro vzdělání mistrů výrobního výcviku, trenérská škola při Institutu tělesné výchovy a sportu v Praze, Tyršův ústav pro tělesnou výchovu a sport v Nymburce a státní kursy pro přípravu pracujících na vysoké školy), poskytují se žákům opakující se peněžité dávky nemocenského pojištění teprve ode dne, kdy se jim nedostává již tohoto hmotného zabezpečení. Opakující se peněžité dávky nemocenského pojištění se poskytují zásadně podle vyměřovacího základu uvedeného v § 7 vyhlášky; nesmějí však převýšit částku stipendia se všemi přídatky, příplatky a zvýšeními, po př. hodnotu jiného hmotného zabezpečení (viz též dále odstavce 6).

(4) Z ostatních peněžitých dávek nemocenského pojištění náleží všem studentům vysokých škol i pojištěným žákům bez ohledu na to, zda se jim poskytuje stipendium z důvodu sociální potřeby či nikoliv, při splnění stanovených podmínek porodné, peněžité náhrady za dětskou výbavičku a pohřebné. Rovněž jim náleží výbavné; při tom musí být splněna základní podmínka stanovená v § 61 zákona o národním pojištění. Dále jim náleží na jejich nezaopatřené děti rodinné přídatky za podmínek určených v předpisech o rodinných přídatcích (viz dále odstavce 8 a 9).

(5) Vedle těchto dávek mohou studenti a pojištění žáci dostat za podmínek platných pro jednotlivé dávky peněžitou náhradu za výpomoc v rodině, zvláštní výpomoc při sociálních chorobách, ostatní dobrovolné dávky (podpory z býv. podpůrného fondu nemocenského pojištění), mimořádné podpory na děti a podpory místo výbavného. Může jim být poskytnuta i zvláštní léčebná péče a rekreace za podmínek stanovených ve směrnících pro ně vydaných.

(6) Podpůrní doba, po kterou se poskytují opakující se peněžité dávky, počítá se u studentů a pojištěných žáků, jimž se poskytuje stipendium z důvodu sociální potřeby, již od vzniku pracovní neschopnosti (stejně jako u zaměstnanců s nárokem na plat v době nemoci). Je proto třeba, aby studenti a pojištění žáci předkládali potvrzení pracovní neschopnosti stejně jako zaměstnanci. Podle směrnic ministerstva zdravotnictví poř. č. 137/1953 Sb. ob. pro KNV nesmí lékař potvrzovat pojištěným osobám pracovní neschopnost jinak než na předepsaných potvrzeních. Podle nich zaznamenávají děkanáty fakult a ředitelé škol pro potřebu školské správy i odborových složek počet dnů pracovní neschopnosti (viz dále oddíl VII odst. 3 písm. h)).

(7) Pro dávky nemocenského pojištění mají studenti a pojištění žáci po skončení pojištění ochrannou lhůtu stejnou jako zaměstnanci. U studentek a pojištěných žákyň, které vystoupí ze školy z důvodu těhotenství, trvá ochranná lhůta 6 měsíců.

(8) Rodinné přídatky náleží studentům a pojištěným žákům na jejich nezaopatřené děti, jestliže splňují jinak podmínky pro vznik nároku a jestliže na tytéž děti neuplatnila jiná osoba (manželka, manžel) nárok na rodinné přídatky, po př. nárok na přídatky na děti podle předpisů o státních zaměstnancích. Při tom nerozhoduje, zda student (pojištěný žák) dostává stipendium z důvodu sociální potřeby či nikoliv. Doba pojištění podle vyhlášky (t. j. prakticky doba studia) se považuje pro účely rodinných přídatků za dobu odpracovanou.

(9) Studenti a pojištění žáci, kteří mají nezaopatřené děti a přicházejí nově do školy, odevzdají děkanátu fakulty nebo řediteli školy přihlášku nároku na rodinné přídatky ihned při zahájení školního roku; spolu s ní odevzdají potvrzení dosavadního zaměstnavatele o tom, do kdy, na kolik dětí a v jaké výši jim byly rodinné přídatky (po př. přídatky na děti) vypláceny. Na počátku školního roku 1954/55 odevzdají tyto přihlášky i studenti, jimž nárok na rodinné přídatky vznikl teprve zavedením pojištění podle vyhlášky. Vznikne-li nárok na rodinné přídatky po přijetí do školy, odevzdá se přihláška i během školního roku.

(10) Peněžité dávky nemocenského pojištění (včetně rodinných přídatků) se vyplácejí studentům a pojištěným žákům, kteří splňují předepsané podmínky, i za dobu hlavních prázdnin.

(11) Pro účely důchodového pojištění je od 1. října 1948 doba studia konaného po skončení povinné školní docházky dobou náhradní [§ 61 odst. 2 písm. a) zákona o národním pojištění]. Od 1. září 1954 stává se u studentů a pojištěných žáků (§ 1 vyhlášky) doba jejich studia dobou zaměstnaneckého pojištění; u ostatních žáků zůstává doba studia dobou náhradní.

(12) Studentům a pojištěným žákům náleží zásadně všechny dávky důchodového pojištění za podmínek pro ně platných a z vyměřovacích základů uvedených v § 7 vyhlášky.

(13) Žákům odborných škol pro vzdělání mistrů výrobního výcviku v hornictví a účastníkům inženýrských kursů na vysokých školách báňských, kteří byli alespoň po dobu 6 měsíců bezprostředně před přijetím do školy pojištěni jako zaměstnanci v hornictví, hodnotí se doba studia jako doba zaměstnání v hornictví při pracích na povrchu.

III. Odškodnění za pracovní úrazy.

(K §§ 3 a 6 vyhlášky.)

(1) Za pracovní úraz se považuje jen úraz, který student nebo žák utrpěl v době, kdy byl vydán zvýšenému nebezpečí při některé činnosti vykonávané v rámci učebních plánů a osnov. Úrazy, při nichž tato podmínka nebyla splněna, nebudou odškodňovány podle vyhlášky. Tak na př. nebude odškodněn úraz na cestě do školy nebo ze školy, úrazy o přestávkách, při školních výletech a pod. V § 3 vyhlášky se uvádějí některé

činnosti, při nichž úrazy budou odškodňovány; tento výpočet není vyčerpávající

(2) Při pracovním úrazu podle § 3 vyhlášky náleží studentům a pojištěným žákům (§ 1 vyhlášky) dávky nemocenského pojištění jako při nemoci. Mimo to jim náleží odškodnění za pracovní úraz, pokud byla úrazem způsobena ztráta alespoň 20% výdělečné schopnosti.

(3) Pracovní úrazy se odškodňují i žákům odborných a pedagogických škol a žákům 9 až 11. postupného ročníku všeobecně vzdělávacích škol, kteří nejsou pojištěni podle § 1 vyhlášky. Těmto žákům se poskytuje pouze mimoústavní a ústavní ošetřování, nemocenské, po př. podpora při ústavním ošetřování, odškodnění za pracovní úrazy a pohřebné; nemocenské (po př. podpora při ústavním ošetřování) a odškodnění za pracovní úrazy se poskytuje ve stejném rozsahu jako studentům a pojištěným žákům (viz oddíl II odst. 3 a 6 a oddíl III odst. 1 a 2).

(4) Poskytne-li se odškodnění za pracovní úraz podle vyhlášky, po př. invalidní důchod z důvodů takového úrazu, nebude poskytováno odškodnění podle smlouvy o úrazovém pojištění žáků uzavřené se Státní pojišťovnou.

IV. Výživné v případě nemoci živatele.

(K § 5 vyhlášky.)

Studenti a pojištění žáci tím, že jsou pojištěni podle vyhlášky, přestávají být rodinnými příslušníky ve smyslu § 54 zákona o národním pojištění. Poněvadž při onemocnění rodičů (živitele) a při jejich umístění v léčebném nebo ošetrovacím ústavu by následkem toho mohla být podpora při ústavním ošetřování omezena jen na kapesné (§ 45 odst. 2 zákona o národním pojištění) a tak ohrožena výživa studenta (pojištěného žáka), považuje se — ovšem jen pro tento případ — student (pojištěný žák) dále za rodinného příslušníka s nárokem na plnou podporu při ústavním ošetřování (výživné podle § 45 odst. 1 zákona o národním pojištění).

V. Vymeřovací základy.

(K § 7 vyhlášky.)

Při poskytování peněžitých dávek nemocenského pojištění je pro stanovení výše dávky rozhodný vymeřovací základ podle věku studenta nebo pojištěného žaka ke dni uznání pracovní neschopnosti. Překročí-li v době pracovní neschopnosti student nebo pojištěný žák stanovenou věkovou hranici, zvýší se mu ode dne dosažení vyšší věkové hranice dávky podle vymeřovacího základu, jehož tím dosáhl.

VI. Pojistné.

(K § 8 vyhlášky.)

(1) Pojistné 10 Kčs měsíčně za každého studenta a pojištěného žáka se platí měsíčně pozadu a to i za každý započatý měsíc pojištění a za dobu hlavních prázdnin. Pojistné je splatné v den, kdy je splatné pojistné za zaměstnance školy, na níž se studenti a žáci

vzdělávají. Pojistné se platí tomu odborovému svazu, který je příslušný pro resort, do jehož oboru působnosti škola patří. Za žáky uvedené v § 6 vyhlášky se pojistné neplatí.

(2) Plátcem pojistného je

- a) za studenty vysokých škol rektorát příslušné školy,
- b) za žáky škol, které jsou v přímé správě ústředních úřadů, příslušný ústřední úřad,
- c) za žáky odborných škol, na které rozhodnutím příslušného odborového svazu bylo přeneseno provádění nemocenského pojištění, tato škola,
- d) za studenty a žáky vyslané ke studiu do ciziny ministerstvo školství,
- e) za ostatní žáky příslušný odbor (správa) rady krajského národního výboru

VII. Provádění pojištění.

(K § 9 vyhlášky.)

(1) O peněžitých dávkách nemocenského pojištění, o rodinných přídavcích, o zvláštní léčebné péči a o rekreaci rozhodují odborové orgány příslušné rozhodovat o těchto dávkách pro zaměstnance školy. O dávkách československých občanů vyslaných do ciziny ke studiu na vysokých nebo odborných školách rozhoduje komise národního pojištění při závodní radě ministerstva školství

(2) Zaměstnanci pověřeni administrativními pracemi pro národní pojištění studentů se řídí vyhláškou a ostatními předpisy o národním pojištění, zejména ustanovením zákona o národním pojištění, zákona o rodinných přídavcích, Opatření Ústřední rady odborů o organizaci a provádění nemocenského pojištění zaměstnanců (vyhláška předsedy vlády č. 100/1953 Sb.), vyhlásek Ústřední rady odborů č. 96/1954 Ú. l., o odvádění pojistného národního pojištění zaměstnanců a o vypořádání prostředků na výplatu dávek nemocenského pojištění v závodech, a č. 169/1954 Ú. l., o řízení v dávkových věcech nemocenského pojištění zaměstnanců. Pomůckou při likvidaci dávek nemocenského pojištění jsou pokyny obsažené v příručce „Dávky nemocenského pojištění a rodinné přídavky“ (vydalo nakladatelství Práce).

(3) Povinnosti uložené závodům na úseku administrativy nemocenského pojištění studentů a žáků se plní takto

- a) Povinnosti (zejména evidenci pojištěných studentů a žáků, evidenci pracovní neschopnosti, výplatu a evidenci dávek a odvádění pojistného) plní zásadně plátec pojistného (viz oddíl VI odst. 2).
- b) Osobní a dávkovou evidenci vede plátec pojistného na mzdovém listu, jehož vzor PE 224*) je otištěn v částce 97 Úředního listu 1954. V něm se vyplňují jen osobní data a data týkající se národního po-

*) Tiskopisy lze objednat ve Statistickém a evidenčním vydavatelství tiskopisů v Praze III, Tržiště č. 9

jištění, zejména data o dětech a o ostatních vyživovaných osobách), o pracovní neschopnosti, o diagnóze nemoci a o vyplacených dávkách. Mimo to se na mzdovém listu zaznamenává i výše poskytovaného stipendia z důvodu sociální potřeby.

- c) Podle dokladů o vyplacených dávkách sestavuje plátců pojistného za každý měsíc „Rejstřík dokladů o výplatách dávek nemocenského pojištění“ — typový vzor PE 225*).
- d) Do 3 týdnů po vyhlášení těchto směrnic založí plátců pojistného osobní a dávkovou evidenci všech studentů a pojištěných žáků na předepsaných tiskopisech [viz písmena b) a c)]. K tomu účelu jim děkanáty fakult a ředitelé škol předloží seznam všech pojištěných studentů a žáků, v nichž uvedou data a místa narození, bydliště, údaje o dřívějším zaměstnání, jména a rodná data dětí a ostatních vyživovaných osob a číslo občanského průkazu. Údaje o stipendiích z důvodu sociální potřeby oznámí dodatečně ihned, jakmile bude stipendium přiznáno. Popisy seznamů uloží děkanáty fakult a ředitelé škol pro svoji evidenci.
- e) Děkanáty fakult a ředitelé škol hlásí všechny změny, k nimž dojde během školního roku, vždy nejpozději do 7 dnů plátců pojistného, aby je provedl ve své evidenci, a vyznačí je také ve svých seznamech. Zejména se takto hlásí údaje o studentech a pojištěných žácích, kteří trvale opouštějí školu a u nichž proto zaniká pojištění (t. j. ti, kteří vykonali závěrečné zkoušky, obhájili diplomové práce anebo opustili školu před dokončením studia). Pojištění studentů a žáků, kteří pokračují ve studiu, trvá i v době hlavních prázdnin a proto zůstávají dále v evidenci.
- f) Počátkem každého školního roku přezkoumají děkanáty fakult a ředitelé škol dosavadní seznamy studentů a pojištěných žáků a ohlásí do 14 dnů plátců pojistného k doplnění evidence všechny změny (údaje o nově přijatých studentech a pojištěných žácích, údaje o studentech a pojištěných žácích, kteří nepokračují ve studiu, změny v osobních poměrech a pod.) a zaznamenají je také ve svých seznamech.
- g) Výpočet pojistného za studenty a pojištěné žáky a dávky jim vyplacené vykazuje plátců pojistného

*) Tiskopisy lze objednat ve Statistickém a evidenčním vydavatelství tiskopisů v Praze III, Tržiště č. 9

v samostatném „Měsíčním výkaze pojistného a dávek“**) výrazně označeném písmenou S. Výkaz spolu s pojistným zasílá plátců pojistného včas příslušnému odborovému svazu způsobem stanoveným ve vyhlášce č. 96/1954 Ú. l.

- h) Děkanáty fakult a ředitelé škol vedou o studentech a pojištěných žácích evidenci pracovní neschopnosti na tiskopise „Denní početní stav pracovníků neschopných práce“**) a do tří dnů po uplynutí každého kalendářního měsíce ohlásí výsledná data z tohoto tiskopisu plátců pojistného. Podle těchto hlášení a podle své evidence sestavují plátců pojistného za studenty a pojištěné žáky samostatně „Měsíční výkazy nemocensky pojištěných pracovníků a o pojistných případech nemocenského pojištění“ na tiskopise Nem. 1—12**) výrazně označeném písmenou S a zasílají je ve stanovené lhůtě, t. j. do 7 dnů po uplynutí měsíce, ústřednímu výboru příslušného odborového svazu.

(4) Děkanáty fakult a ředitelé škol jsou povinni hlásit všechny pracovní úrazy studentů a žáků odškodnitelné podle vyhlášky a to do 8 dnů prostřednictvím odborů sociálního zabezpečení rady okresního národního výboru státnímu úřadu důchodového zabezpečení v Praze a v opise příslušnému odborovému svazu a místně příslušnému orgánu Státního pojišťovny.

(5) Pro účely důchodového zabezpečení jsou plátců pojistného povinni vyplňovat (podobně jako u zaměstnanců) výkazy o výdělku podle oběžníku státního úřadu důchodového zabezpečení poř. č. 544/1953 Sb. ob. pro KNV.**) Jako výdělek se ve výkazech uvedou výměrovací základy podle § 7 vyhlášky. Při ukončení studia, při zanechání studia, při přestupu na jinou školu anebo při vzniku nároku na důchod zašle plátců pojistného tyto výkazy i hned odboru sociálního zabezpečení rady okresního národního výboru, v jehož obvodu je škola.

(6) Vedoucí všech orgánů, které provádějí administrativní práce pro národní pojištění studentů, seznámí administrativní pracovníky s obsahem vyhlášky a těchto směrnic a upozorní je na změny vzniklé proti dosavadnímu stavu. Studenty a pojištěné žáky je třeba upozornit na práva a povinnosti plynoucí jim z úpravy národního pojištění.

**) Tiskopisy se vyžádají u příslušného odborového svazu.

***) Tiskopisy výkazů si plátců vyžádají u odboru sociálního zabezpečení rady okresního národního výboru.

Vydavatel: Ministerstvo vnitra. — **Vedoucí redakce:** Bohumír Příbyl. — **Tiskne:** Knihutisk, národní podnik, základní závod 01 v Praze III, Karmelitská 6. — **Redakce a administrace:** Praha III, Tržiště č. 9. Telefon č. 498 41—49. — Předplatné na celý rok Kčs 60,—, na půl roku Kčs 30,—, na čtvrt roku Kčs 15,—, měsíčně Kčs 5,—. Předplácat lze na dobu nejméně čtvrt roku, vždy jen od 1. každého měsíce. — Zrušení odběru se uznává jen ke konci každého měsíce, nejpozději 8 dní před stanoveným datem. — Frankované reklamy se uznávají jen, dojdou-li do 8 dnů po vydání reklamovaného čísla. — Účet Státní banky č. 149—5320. — Novinová sazba povolena okrskovým poštovním úřadem Praha 022, č. 309.458-Tes 51. — Dohledací poštovní úřad Praha 022.